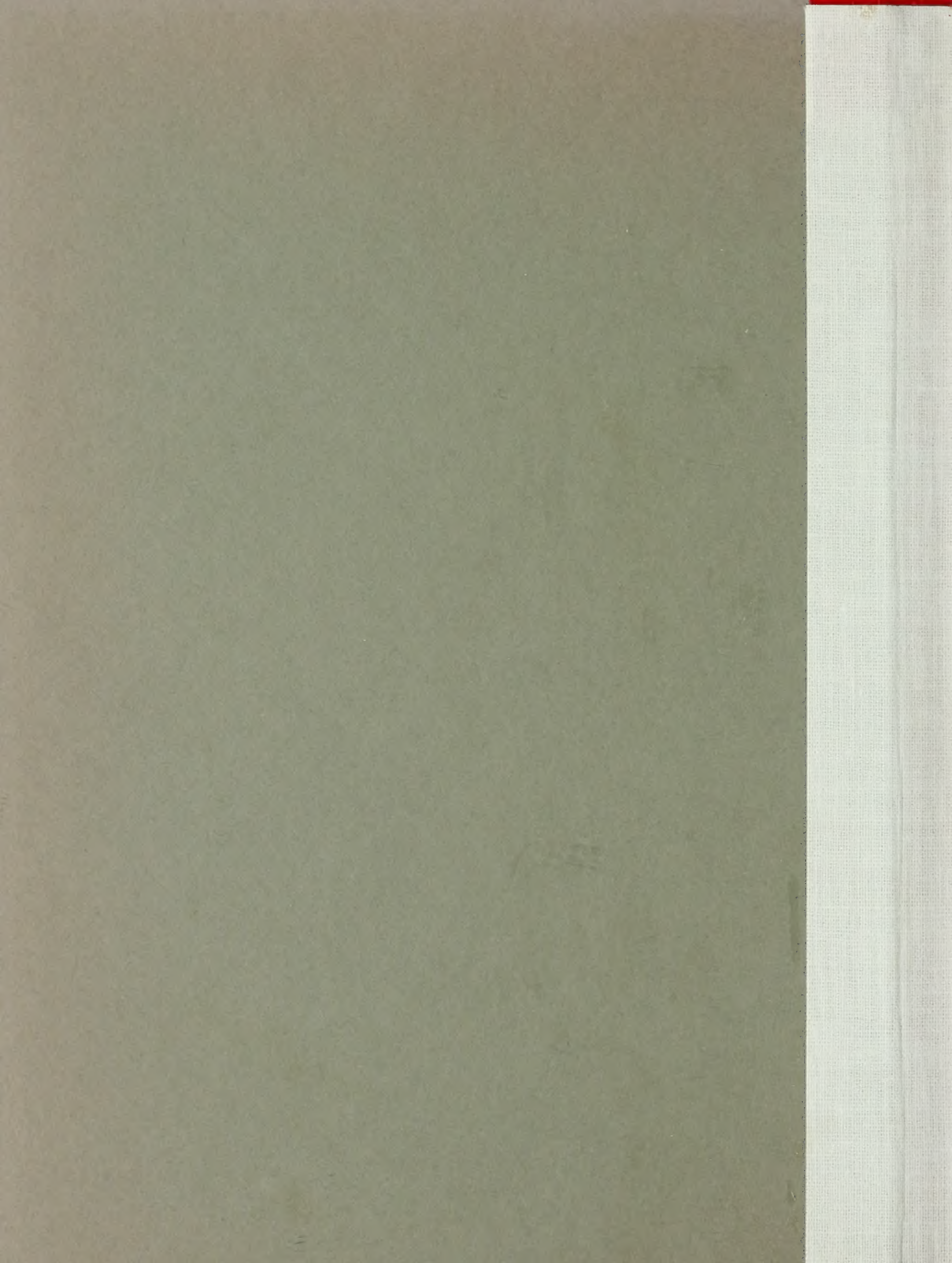
Lotots'kyi, Lev
Dva domyky i odna firtka

ДВА ДОМИКИ
— і —
ОДНА ФІРТКА

комедія в одній дії.

Написав Лев Лотоцький.

(Комедія ся була нагороджена на конкурсі Товариства імени Івана Котляревського).

Ціна 15 центів.

З друкарні „Свободи“ в Джерзи Сіти, Н. Дж
1915.

Dva

ДВА ДОМИКИ І ОДНА ФІРТКА

комедія в одній дії.

(Комедія ся була нагороджена на конкурсі Товариства Івана Котляревського).

Ціна 15 цнт.

ЗБІРКА
ІВАНА ЛУЧКОВА

1915.
З друкарнї „Свободи", 83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

AUG
10
1983

ОСОБИ:

Шершоник, кравець.
Катерина, його жінка.
Тереня, їх дочка.
Веретїлка, столяр.
Ганна, його жінка.
Антін, їх син.
Фірцик, челядник в Шершоника.
Жмурик, челядник в Веретїлки.

Дієся в малому місточку, в лїтї.

Подвірє. Лївобіч дім Шершоників з ґанком, правобіч дім Веретїлків також з ґанком. На подвірю стара, кріслата липа. В глубині виднїє площа місточка; поміж площию а подвірєм через всю сцену паркан з фірткою. Вечер.

Ява 1.

Катерина (сама виходить з домика лївобіч). Може він в них? (Кличе). Гей, ге! а є там хто? Сусїдко! Гей! сусїдко! Кумочко Ганно! Кумочко!... Що се, чи всї забрали ся в місто, та й ще і мого старого Шершоника потягли з собою? О, зле! з мого старого зробив ся волокита! О, пане Веретїлко, ми мусимо з собою поговорити. Захотїло ся вам пересиджувати по кнайпах, то й сидїть собі здорові, а від мого Шершоника вам засї! О що засї, то засї! (Кличе ще дужше). А ви там, кумочко? Кумочко Ганно! Кумочко!

Ява 2.

Катерина і Ганна.

Ганна (виходить з домика правобіч). А що там? Горить де, чи що?

Катерина. О, о! зараз і горить! Вже і горить! Не можна вже вас і покликати.

Ганна. Можна, можна, але не з таким криком! Се не уходить! Готов хто сказати, що тут сварять ся, або і бють ся! Можна покликати, але —

Катерина. Буде, буде вже; ви вже розкудкудакались, мов тота квочка, що злетить з яєць... Є ваш?

Ганна. Хто? Мій син? Нема ще його! Він приїздить вечірним, тож надтягне аж коло десятої в ночи.

Катерина. А хто там питає про вашого сина! В вас тільки все син на думці! Не видав ніхто сина! А я вам кажу кумочко, що ви дуже зле зробили, вславши сина в сьвіт. Він приглянув ся там всьому гаразд, бачив се і те, швиндав ся по виставах, налазив ся по великоміийських варштатах, але все те не варта й фунта клоча... Побачите, який з нього столяр буде; й кілка доброго не утеше, не то що... Побачите!

Ганна. Цур вам кумочко! А що вам до того? Ми вислали сина в Відень, та на дорогу не взяли з вашої мошонки!

Катерина. Та ні, ні! Але хто видав висилати сина в Відень, щоби обучав ся в столярстві?! Се дорога річ!

Ганна. Бо нам так захотіло ся! А ви кумочко по що післали свою донечку до Львова вчити ся кравецтва, га? Є тут розум! Ми післали в сьвіт сина — сеж хлопець, а ви донечку — сеж дівчина! Ха, ха, ха! Кравець Шершоник з Мишилівки вислав донечку до Львова на „гайдукацію”. Ха, ха, ха!

Катерина. Не на „гайдукацію”, але до кравецького варштату пані Фекетової. А знаєте ви, хто се пані Фекетова? Ви би заблукали в її маґазині...

Ганна. Не була я і не буду в її маґазині! По якого чорта мені її маґазину! В мене своє діло; ось сина йно що не видно, приїде, порадимось, він

оженить ся і заведе варстат столярський на велику скалю і конець! А ви що з донечкою пічнете, га? Може перегайдукувала ся, та не схоче в Мишплівці скучати? Ха, ха, ха!

Катерина. А ваш син, як поверне домів, занудить за великим містом і одного хорошого поранку стрібне знова в Відень, забравши решту карбованців, що ще лишились в вашій скрини.

Ганна (підходячи в сварці щораз близше до Катерини). Забере то й забере: се наші гроші, не ваші! Що вам до наших карбованців? Числіть свої!

Катерина (підходячи і собі близше до Ганни). В мене їх нема! Годі прийти до гроша, бо ось ваш завзяв ся і розволочив мого старого. Я й зважила ся тому вас покликати, щоби поспитати, де ваш повів мого старого?

Ганна. Хто? Мій вашого повів? А може ваш мого? Ге?

Катерина. Ні, ні, ваш мого! Мій не знав, як двері відчиняти до шинків, та аж від вашого научив ся сеї штуки. О, ваш чоловік, то гарний пташок.

Ганна (вже добре розсерджена; кричить щораз дужше). Ні, се ваш мого водить! Ваш Шершоник чіпив ся мого Веретілки.

Катерина (кричить і собі). Ні, ваш мого чіпив ся! Ваш мого водить!

Ганна. Ваш! ваш! ваш!

Катерина (тупоче ногами). Ваш! ваш! ваш! (Вибігають з домиків Фірцик і Жмурик).

Ява 3.

Попередні, Фірцик і Жмурик.

Ганна (кричить на весь рот). Ваш Шершоник такий гарний!

Катерина. Ваш Веретїлка такий гарний!

Фірцик (вимахує кравецьким ліктем). Хто тут поважив ся зобидити мого майстра? Я його облатаю, що попамятає мене! О! Фірцик жартів не знає!

Жмурик (з пилкою в руцї). А я за мого майстра — мій майстер — я мого майстра... розріжу, єй Богу розріжу. (Показує пилку; всї сьміють ся). Жмурик тоже жартів не знає.

Ганна. Здурів, чи що? Кого розріжеш? майстра?

Жмурик (вибалушивши очи на Ганну). Та що ви, панї майстрова, повіли? Я мого майстра?... А, а! так говорити не годить ся!

Ганна. Та ти сам виповів; се чули і вони.

Фірцик. Я чув, я Фірцик! Посьвідчу, що Жмурик хотів розрізати свого майстра!

Жмурик. Ти хочеш сьвідчити на мене? На мене?! Я тобі тут зараз! (біжить до Фірцика).

Фірцик (бігає наоколо Жмурика). Жмурику! Жмурику, не дурій, а лиш так!

Жмурик. Лиш так?

Фірцик. Єй Богу лиш так!

Катерина (вказуючи на Жмурика). О, замість сина, було лучше в Відень того буйвола післати; можеб був чоловіком, а так ріже і ріже свого майстра... Ха, ха, ха!

Ганна (вказуючи на Фірцика). А вам замість донечки, треба було ось сю тичку до Львова післати, та не лякав би був добрих людий... Ха, ха, ха!

Жмурик. Я буйвол?...

Фірцик. Я тичка?...

Катерина. Добраніч кумочко! Я вам згірдного слова не виповіла, ні, ні! Добраніч!

Ганна. Добраніч кумочко! Я вам також згірдного словечка не виповіла, ні ні! Добраніч!

(Всї входять до своїх домиків).

Ява 4.

Шершоник, Веретїлка (входять трохи підпиті, тримаючи ся попід боки).

Шершоник. Ага, ось тут ми вже дома, правда куме? (Заточує ся і потручує Веретїлку).

Веретїлка. Дома, куме, але ти заточуєш ся, як би був пяний.

Шершоник (зупинившись в ходї). Го, го! Я не дам собі в кашу наплювати! О, що ні, то ні! Нехай він буде собі й десять разів посадником, а Шершоник його не налякаєсь, їй Богу ні!

Веретїлка. Ге, ге! Він посадник, а я столяр Веретїлка! Як я почав своє ремесло, він був ще „субєктиком" в Нерайзого, їй Богу субєктиком в небіщика Нерайзого — ось таким субєктиком (хоче показати рукою і заточуєсь на Шершоника).

Шершоник. А, та бо ти куме пяний, коли би не я, були би ми оба попадали.

Веретїлка. Ні, ні куме, я не пяний, се тільки посадник менї так надоїв, що я зі злости аж ослаб! Прошу тебе, воно дуєть ся гейби який ґраф, а то

наче дивлю ся на нього, як розносить клуночки з торговлї.

Шершоник. Бувало, як вступлю до Нерайзого на снїданок, то воно зза ляди виглядає тїльке о... (хоче показати рукою і потручує Веретїлку).

Вертїлка. А, та бо ти куме пяний, колиб і я, лежали би ми оба на землн.

Шершоник. Нї, нї куме, я зовсїм не пяний; то той посадник мене так розлютив, що мене сили опустили. Прошу тебе, воно як заговорить до чоловіка, то так з панська цїдить слово по слові, немов ґубернатор, а тут неначе дивлюсь на нього, як вяже клуночки в Нерайзого. (Наближають ся щораз до фіртки).

Веретїлка. Бр! Як то злість чоловіка розбере! Коби чим скорше в ліжко; через ніч забуду проклатущого посадника.

Шершоник. Бр! Вся злість впакувала ся менї в ноги, що ледво їх волочу. Коби чимскорше в ліжко; через ніч чей ся вступить з очий проклятущий посадник...

Веретїлка (хватаєть ся фіртки). А, наконець доплїв ся до моєї фіртки!

Шершонек. Пардон куме, прошу тебе, не забувай ся! (Хватаєть ся і собі фіртки).

Веретїлка. Як?... що?

Шершоник. Фіртка моя!

Веретїлка. Пардон, моя, куме!

Шершоник. Моя, кажу!

Веретїлка. Моя, кумцю, моя! О засї тобі від фіртки!

Шершоник. Тобі засї! Фіртка на моїм ґрунтї,

Веретілка. На моїм, Шершонику! На моїм, голубчику!

Шершоник. Куме!

Веретілка. Куме!

Шершоник. Фіртка моя!

Веретілка. Але моя братчику!

Шершоник. Чуєш куме, як завозьму ся, то не пущу тебе в мою фіртку і будеш мусів твоє животище тащити через паркан.

Веретілка. А я, як завозьму ся, куме, то не впущу тебе в мою фіртку і колись запльонтаєш ся своїми сухими ногами на паркані і повиснеш.

Шершоник (кричить). Куме!

Веретілка (кричить і собі). Куме!

Шершоник. Отже від завтра не вільно ні тобі, ні твоїй Ганні, ні твому Жмурикови, сею фірткою анї входити анї виходити!

Веретілка. Отже від завтра не вільно ні тобі, ні твоїй Катерині анї твому Фірцикови, анї входити анї виходити сею фірткою.

Шершоник (входить на подвірє). Моя фіртка, братчику, моя!

Веретілка (входить і собі). Моя фіртка, братчику, моя!

(Підходять близше до своїх домиків).

Шершоник. Ось сей домик продам і покажу тобі, що фіртка моя!

Веретілка. А я ось сей домик продам і покажу тобі, що фіртка моя!

Шершоник. Побачимо! (входить на свій ґанок).

Веретілка. Побачимо! (входить на свій ґанок).

Шершоник. Добраніч куме!

Веретілка. Добраніч куме!

Шершоник. Сервус куме!

Веретілка. Сервус куме!

Шершоник. Кашамстердінер!

Веретілка. А кашмадінер!

(Кланяють ся собі і входять до своїх домиків).

Ява 5.

Вечеріє. Сходить місяць. З далечі долітає пісня косарів: „Ми в луг підем всї з косами...“ Опісля входить Антін і Тереня).

Антін. Ось наша фірточка вже, панно Тереню!

Тереня. На розтвір, як бувало.

Антін. А ось домики наші, маленькі, низенькі.

Тереня. А вжеж; не підросли.

Антін. Та скрізь ті віконця вузенькі виринає згадка на наші дитячі літа.

Тереня. Ах так; се був веселий час, пане Антоне. (Зі смутком). Та він вже не верне ся, не вернеть ся.

Антін. А ось й липа наша старенька!

Тереня. Ах так, наша старенька липа, де ми, було, дітьми грались...

Антін (дивлячись в очи Терені). Панно Тереню, ось що я собі нагадав?! Чи пригадуєте собі, як ви раз дївчинкою малою вилїзли були на липу, щоби цьвіту нарвати, а я — я відставив був драбинку.

Тереня (спаленївши). Пане Антоне!

Антін. Ви просили мене та й дуже, щоби я назад драбинку поставив, та я не хотів, довго не хотів...

Тереня (як висше). Пане Антоне!...

Антін (не зважаючи зовсім на заклопотане Терені). Довго не хотів і аж вкінци згодив ся поставити драбинку за прнобіцяний поцілуй ваших коралевих усточок —

Тереня. Що ви й ще доси проте не забули?

Антін (з жаром). О! не забув! Зовсім не забув, панно Тереню! Противно, в тій хвили воно віджило в мене так щиро і коли дивлюсь на вас тепер, то... Панно Тереню, чи не видаєсь вам дивним се, що ми в повороті на родину, не умовившись зовсім, висїли на послїдній стациї разом і разом прийшли на наше подвіре?...

Тереня. Се справдї...

Антін. Панно Тереню, 'сї домики низенькі, хилять ся на старости лїт... За рік, за два вони-б розсипались.

Тереня. Вони-б розсипались...

Антін. Так ми молод! До нас усьміхає ся весела будучність! Постановім собі, що тут за рік, за два вкаже ся один тільки дім, новий, великий, а ґаздувати в ньому будуть Антін Веретїлка і його жіночка Тереня.

Тереня (дивлячись на землю). Пане Антоне!...

Антін. Тереню, я люблю тебе! Коли я там був в чужинї сам, сам один, твої очи ясні зоріли біля мене безустанно немов дві зірки блискучі, що ми було дїтьми на рідному небосклонї бачили...

(Взявши Тереню за руки). Тереню, я люблю тебе! Тереню! А ти — А ти, Тереню? любиш мене?

Тереня. Люблю. (Місяць підійшов висше).

Антін (пригорнувши Тереню). Голубко моя! Ось срібний місяченько наш, нашріднесенький. він сьвідком, що ти тільки одна моєю! (Цілує в уста Тереню). Любиш мене?

Тереня. Люблю! (обнявши Антона за шию) Люблю!

Ява 6.

Попередні і Шершоник (виходить на ґанок з колодкою в руці).

Антін. Пст! Хтось вийшов з хати!

Тереня. Боже!

Шершоник. Так, так, пане Веретілка, побачимо чия фірточка! Побачимо!

Антін. Се твій батенько, Тереню; сховаймо ся за липою.

Тереня. Скорше! скорше! (Ховають ся).

Шершоник. Го! го! Щось зашелестіло? А, се на липі мусить двоє горлячок гнїздить ся... (Сходить з ґанку). Ти, пане майстер Веретілка не в свою річ вдав ся! Зі мною посадник не дасть собі ради, не то ти, такий харлак! Го, го! Шершоник, пане добродїю, шпаками годований, раз два і вже знає, що почати! (Підносить колодку). Ха, ха, ха! Ось сею колодочкою закмнемо фірточку і баста! (Звертає ся до домика Веретілки). А що куме, чия буде фірточка? Я жартів не знаю; замкну і баста! (Підходить до фіртки). Було мене не дрочити, тепер маєш віз і перевіз! (Зачиняє фіртку

на колодку). Так і баста! (Йде назад поволи). У Шерцоника раз два і баста! О, твій син, пане Веретілка, буде вже мусів перелазити через паркан. Так, так, через паркан! (Зупиняєть ся). Ге! Таж моя дочка має сеї ночи також приїхати? Ге! до чорта, що тут почати? Їй через паркан перелазити не уходить! Вона-ж дочка Шерцоника! Ага! вже маю! Поставлю Фірцика на ґанку на чатах; скоро моя дочка надійде і закалатає — отворить, а скоро Антін Веретілка — нєт! анї мур, мур! О, у мене раз два і баста! (Вбігає в свій домик).

Ява 7.

Антін і Тереня.

Антін. Як бачу, твій батько, Тереню, погнівав ся на мого старенького. Та се не відносить ся до нас, Тереню, до нашої любови?

Тереня. О ні! ні!

Антін. Ти моя?!

Тереня (упавши на груди Антона). Твоя! твоя!

Антін. Моя миленька! (Цїлує). Ого! Хтось знов вийшов!

Тереня. Матінко Божа!

Ява 8.

Попередні, Веретїлка. (Веретїлка виходить на ґанок також з колодкою в руцї).

Веретїлка. Так, так, пане майстер Шерцонек! з Веретїлкою грати ся не можна! О, що не можна, то не можна!

Тереня. Се твій батенько, Антоне.

Антін. Так, мій старенький, сховаймо ся! (Біжуть за липу).

Веретілка. Ге! щось зашелестіло? А, се на липі! Мабуть зазуля вештаєть ся в гилю! (Сходить із ґанку). З Веретілкою задирати ся не вільно! О, що ні, то ні! Бачиш куме, посадник — Бр! Чого він лїзе менї в очи; анї його спекати ся! Відчіпи ся, в мене иньше діло, з кумом, пане добродію. (Звердаєсь до домика Шершоника). Так, так, куме, сею колодочкою замкнемо фірточку Веретілків і авс. А що, пане добродію, а чия буде фірточка? (Йде до фіртки швидко). Посадник не то, а — бр! пек запек йому! (Зачиняє фіртку на колодку). Так і авс! В Шершоників вже нема фіртки! (Вертаєть ся назад). Нема! Їх донечка буде вже мусіла через паркан! Ха, ха, ха! Так, так, панночка через паркан! (Зупиняєть ся). Птр! А мій син? Таж його також іно що не видно! Йому ніяк через паркан! Він Веретілка! Веретілка, пане добродію! Ге, ге, ге! Вже маю! Уставлю на ґанку Жмурика на чатах; надійде мій син — отворить, надійде панночка Тереня — ша і авс! (Входить на ґанок). О! в Веретілки є ще голова на карку! О, що є, то є! (Входить в домик).

Ява 9.

Антін і Тереня.

Антін. О, се щось немале зайшло межи нашими старенькими! Зачинили фіртку на дві колодки.

Тереня. А такі лихі на себе, що аж волосє встає на голові! О що їм пійшло?

Антін. Ти-ж чула, посадник їм надоїв...

Тереня (сьміє ть ся). Ах, правда, я й забула, що в нашому місточку точить ся вічна боротьба з посадником!

Антін. Але, але Тереню, нам нема як тратити часу. За хвильку виведуть наші батьки сторожу, нам отже годі ту позіставати. Фіртка замкнена; спитають, де ми тут взяли ся?

Тереня (заклопотана). Щож нам діяти?

Антін (весело). В мене вже є плян!

Тереня. Є?

Антін. Є! Ми мусимо звідси видістати ся назад на площу. Там покрутимо ся трохи і вернемо опісля разом до фіртки і разом пічнемо калатати.

Тереня. Разом?

Антін. Так, а доти не ступимо на подвірє, доки наші старенькі не погодять ся.

Тереня. А, се буде гарно! Але як через паркан?

Антін. Дурниця; я тебе підсаджу.

Тереня. А ти?

Антін. За тобою я-б два рази так високий паркан перескочив! Нуж до діла! (Біжуть до паркана). Тільки сьміло, моя Тереню! (Помагає Терени видістати ся на паркан). А тепер уважно, уважно моя дівочко! Вже?

Тереня. Вже!

Антін (перелазить і собі). Ось вже й я коло тебе.

Тереня. А тепер?

Антін. Тепер поки-що на малесенький прохід — бо небавом виведуть наші батьки страшних сторожів двох домиків, а одної фіртки. (Відходять в глубину. Місяць криєсь за хмарку. Чути по садках місточка щебетанє соловейків — подеколи озиваєсь і звук сопілки, на котрій десь за місточком пастух вигриває коломийку — вкінці виходять на ґанок Шершоник і Фірцик).

Ява 10.

Шершоник і Фірцик.

Шершоник. О! пане добродію, зі мною не жарти! Я кажу і баста!

Фірцик. Добре, пане майстер, добре, я стоятиму усю ніч на ґанку вартою, але за се завтра штрайк, єй Богу штрайк!

Шершоник. Бачність отже, бо ти мене знаєш; я доки добрий, то добрий, а як розсерджусь, то вибю і —

Фірцик. І баста!

Шершоник. Мовчи! „Баста" тобі не вільно говорити, се тільки майстрови вільно! Розумієш?

Фірцик. Розумію.

Шершоник. Отже так: тут маєш ключ.

Ферцик. А колодка де?

Шершоник. Але мовчи, кажу, і не вихоплюй ся, доки всього не вповім. Тут маєш ключ від колодки, котрою замкнув я ось там нашу фіртку. Тою фірткою не вільно від тепер нікому ані входити ані виходити, крім мене, моєї пані майстрової, моєї донечки Терені і крім тебе, гільтаю. Розумієш?

Фірцик. Розумію. (По хвили). Пане майстер!

Шершоник. Но, чого хочеш?

Фірцик. Не вільно нікому входити?! Добре! А як хто наднесе до роботи фрачок, камізельку, або і штанята? Ге?

Шершоник. Гм! гм! Се справді комедія! Та об сїм опісля, завтра! Тепер ша! Отже слухай! Постоїш тут на вартї. Скоро моя донечка надійде, отвориш, а скоро молодий Веретїлка надійде, ти вдаш, що його зовсїм не бачиш, не чуєш... Розумієш?

Фірцик. Розумію! Скоро молодий Веретїлка надійде, раз два і отворю, а скоро панна Тереня —

Шершоник. Алеж противно, осле один! Скоро моя донька, — отвориш, а скоро молодий Веретїлка, — анї з місця.

Ферцик. Вже знаю, знаю! Я-ж не з сих дурних, що решетом воду носять.

Шершоник. Тож справ ся добре, мій Фірцику, а дістанеш завтра на шнапса.

Фірцик. Дасьте, пане майстер? Дасьте? А ну забожіть ся.

Шершоник. Як кажу, що дам, то дам і баста! (відходить).

Ява 11.

Фірцик (сам). Ги! ги! І в війску не був і на чатах поставили! Чудасїя! (Задумуєсь; по хвили). Ніч! тиха, чорна ніч! Все спить! Сплють цїсарі, королї, князї, ґрафи, пани, панї, вояки, жиди — панї майстрова... Ах! ся панї майстрова, їй Богу,

що то за жіночка! Які вона вміє пиріжки варити! Справді, як би не пані майстрова і не пиріжки, я би мойого майстра до чорта післав! Я-б зараз зробив штрайк. Та що се той штрайк? Що се такого, що наші майстри так його дуже боять ся? Штрайк? штрайк! Гм! гм! Та я і сам не знаю! Але яке в мене діло? Ага, маю сторожити! Боюсь тільки, щоби не запутати ся і замісць пана Антона не впустити панни Терені — (кладе палець на чоло) о! я-ж вже й запутав ся, цеж я властиво панну Тереню впустити маю! Так, так, панну Тереню! Страх, яке важне діло в мене; мало голова не пукне! Та і спати мені страх хоче ся! Ось покищо, я трохи пересплю ся! (лягає). А щоби дуже не заснути, положу ключ під голову. Я лиш так трошки і баста, як — каже майстер... (засипляє).

Ява 12.

Веретілка і Жмурик (входять).

Веретілка. Ти, Жмурику, хоча й дурний, але деколи маєш і розум.

Жмурик (усьміхає ся). Ге, ге, се всі знають!

Веретілка. Отже уважай, я фіртку замкнув на колодку, бо се наша фіртка, а не Шершоників. Ось тут ключ.

Жмурик. Ага, ага!

Веретілка. Небавом має надійти мій син Антін Веретілка. Розумно?

Жмурик. Ага, ага!

Веретілка. Отже скоро він надійде і закличе,

— тарах і отвориш, а скоро се Шершонятко, ся панна надійде, — ша, ані ворухни ся! Розумно?

Жмурик. Розумію, розумію! Скоро панна Тереня — тарах, а скоро пан Антін, — ша, ша! Вже знаю!

Веретілка. Алеж противно, дураку один! Скоро мій син — тарах, а скоро панна Тереня...

Жмурик. Вже знаю, знаю! Тарах, ша! Тарах, ша!

Веретілка. Як добре все зробиш, дістанеш завтра на шнапса.

Жмурик. Дайте тепер пане майстер.

Веретілка. Завтра (відходить).

Ява 13.

Жмурик (сам). Завтра! морґен! Ги, ги! Все завтра! Все морґен фру! А я-б тепер так випив! Ах, тото би я випив! (цмокає язиком). Гм, гм! але щож, коли нема! Їй Богу, чому я не вчивсь на арендаря! Ах, тото би з мене арендар був! Рано сеї, в полудне тої, в вечер... Ай, ай, чому я не арендар! Я колиб міг, то всїх людий поробив би арендарями. Всїх, всїх! Ги! ги! Їй Богу всїх, а я-б вже був найстарший арендар поміж ними!... Та, щоби лиш не забути: тарах, ша, тарах, ша! Але і спати ся хоче! Уга-га! з ніг паду! от поки-що положусь! Їй Богу положусь! (кладеть ся). А щоби твердо не заснути, візьму ключ під голову. Ги! ги! Тарах, ша! Тарах, ша! (засипляє).

Ява 14.

Попередні, Антін і Тереня (надходять з площі).

Антін. Тепер калатаймо в фіртку, Тереню, але разом.

Тереня. Разом, Антоне, разом.

Антін. Й доти не ступимо на подвірє, поки наші старенькі не погодять ся. (Наближають ся до фіртки).

Тереня. Доки не погодять ся.

Антін. О! Бачиш, сторожі на ґанках позасипляли оба! Храпають, що аж туткп їх чути! Так, починаймо діло пробудженя.

Тереня (сьміє ться). Починаймо!

Антін і Тереня (разом). Гей, гей! А є там хто? А є там хто? Гей, гей!

Фірцик (зірвавшись збігає з ґанку). А хто там? хто там?

Жмурик. Хто там? Хто там?

Антін. То я, я Антін Веретілка.

Фірцик. А так?! Отже пст! пст! ані з місця!

Антін. Що, ти одурів? Чого псикаєш?

Фірцик. Га, мушу! Майстер наказав псикати, щоби не замотатись! Бачите, пане Антоне, в мене дуже важне діло! Хто будь не порадив би собі в тій закрутанині... Ходить о теє, щоби не впустити вас місто панни Терені... Ось, о що тут ходить? Жду на панну Тереню.

Тереня. Таж я є тут також, Фірцику — я Тереня Шершоник.

Фірцик. А так, отже: раз два отвираю! (Хоче

бічи до фіртки, нараз зупиняє ся). Але там є і пан Антін! Що тут почати? що тут почати? Тепер вже не знаю, чи отворити чині?!

Жмурик. Заждіть лиш! Я зачув голос пана Антона; треба поспитати... (Кличе). Хто там?

Антін. Се я, Антін Веретілка.

Жмурик. Гм! гм! Отже тарах, тарах!

Тереня. Але і я також тут, я, Тереня Шершоник!

Жмурик. Таак? А то: ша, ша, ша! Тепер маєш, не знаю чи тарах чи ша!

Фірцик. Жмурику, ти, бачу, зовсім дурний!

Жмурик. Ні, Фірцику, їй Богу ні! Ось не давно мій майстер виовів, що у мене також є розум...

Фірцик. А чогож то тарахкаєш, то шакаєш?

Жмурик. Бачиш, Фірцику, там за фірткою воши обоє, отже не знаю тепер, чи тарах чи ша?

Фірцик. А то і в тебе також є ключ.

Жмурик. Є, їй Богу є!

Фірцик. А, то тепер я вже дома; наші майстри оба замкнули фіртку.

Жмурик. Або і в тебе є ключ?

Фірцик. А є!... Ось він!

Антін (сміє ть ся). Ха, ха, ха!

Тереня (разом сьміє ть ся). Ха, ха, ха!

Фірцик. Добре вам, паньство сьміятись, а нам мало голови не попукають... Правда, Жмурику?

Жмурик. О так! моя голова вже важить більше чвертки бараболь! Що тут почати?

Фірцик. Їй Богу не знаю! Голова тріщить в мене!

Антін (сміє ть ся ще дужше). Ха, ха, ха!

Тереня (разом сьміється ще дужше). Ха, ха, ха!

Жмурик. Сьміять ся обоє!

Фірцик. Обоє!

Антін. Та якже не сьміяти ся з вас, чопи якісь, стоїте тут, немов ходить о здобуте якої твердинї. Ідїть і покличте майстрів, та комедія скінчить ся!

Фірцик. Правда, правда! І чому я сам на сю гадку не впав? (Біжить до домика лївобіч). Як бачу, то з мене справдї не великий фільозоф!

Жмурик. Гм! гм! А то з мене дурак! І чому я сам на тоту гадку не прийшов?! (Біжить до домика правобіч).

Фірцик. (Кличе). Гей, гей, пане майстер! Панї майстрова! Гей! гей!

Жмурик. (Кличе). Гей, гей! Пане майстер! Панї майстрова! Гей! гей!

(Вибігають всї з домиків полякані).

Ява 15.

Попереднї, Веретїлка, Ганна, Шершоник і Катерина.

Веретїлка.	разом.	А що тут, горить?
Катерина.		Що тут? Що тут такого?
Шершоник.		Що? Що тут? Неприятель?
Ганна.		Що тут стало ся?

Ферцик (вказує на фіртку). Обоє!

Жмурик (вказує на фіртку). Обоє!

Шершоник, Катерина, Веретїлка, Ганна (разом). Обоє!

Антін. Так, так! Ми тут обоє, бо два домики, а одна фіртка! Та доти не ступимо на подвіре, доки не погодите ся.

Тереня. Так, так, доки не погодите ся!

Ганна. Мій синочку!

Катерина. Моя донечко!

Шершоник. Та я не гніваюсь, але —

Вертілка. Та і я не гніваюсь, але —

Антін. Тож кажіть відчинити.

Тереня (до Шершоника). Кажіть, тату, відчинити!

Веретілка, Шершоник (разом). Відчиняй!

(Фірцик і Жмурик відчиняють; Антін і Тереня входять на подвіре; всї витають ся і розправляють межи собою; Фірцик і Жмурик усьміхаючись, приглядають ся мовчки).

Веретілка (до Антона). Щож, здоров синку? здоров? Скучав за Мишилівкою?

Антін (поглянувши на Тереню). О, скучав, дуже скучав.

Катерина (до Тересї). Як же маєш ся, донечко? голодувалась там ві Львові? Що?

Тереня (поглянувши на Антона). Банувала лиш, мамочко, за тихим, сердечним житєчком на родині.

Ганна. Щож будемо тут стояти! В мене суть теплі періжки і курка печена... Прошу. Ходїмо всї до мене; при столї з куркою і пиріжками лучше буде балакати.

Катерина. Нї, нї, до мене! В мене є капуста з ковбасою і ломанець з маком. Прошу до мене.

Ганна. Нї, до мене! До мене!

Катерина. Нї, до мене! До мене!

Антін (бере під руку Тереню). Отже так зробимо: насамперед вступимо в домик лївобіч, та зїмо теплі періжки і печену курку, а опісля до до-

мика правобіч та зїмо капусту з ковбасою і ломанець з маком.

Тереня. Так! так!

Всї (крім Фірцика і Жмурика). Так, так! (Ідуть всї, крім челядників до домика лївобіч).

Фірцик (до Жмурика). Пропала моя капустиця і ломанець!

Жмурик (до Фірцика). Пропали мої пиріжки і курочка!

(В часї, коли Шершоники і Веретїлки входять в домик лївобіч, а челядники стоять поспускавши голови, — куртина спадає).

Конець.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

дуже гарний, поменшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красицького. Величина 13x16 цалів. Портрет виконаний дуже удатно і на тревалім папери.

Ціна 20 цнт. враз з пересилкою.

Рівнож поручаємо листовий папір з вінєтами: Т. Шевченка, М. Лисенка, Івана Франка, Б. Хмельницького і М. Драгоманова. Ціна за 12 штук враз з ковертами всего 25 цнт. разом з коштами пересилки.

„SVOBODA"

83 Grand Str., Jersey City, N. J.

КУПУЙТЕ! НОВІСТЬ! КУПУЙТЕ!

ЛИСТОВІ ПАПЕРИ

до родини, свояків, знакомих і др.

На кождім листї находить ся відповідчий віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінок лїнїованих до писаня.

Цїлість складаєсь з 26 ріжнородних листів.

Цїна 75 цнт. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Пересилку оплачуємо самі.

Для перепродавців даємо значний опуст. Замовленя враз з належитостію (принимаємо також почтові марки) належить висилати на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand Str., Jersey City, N. J.

